

Dosarul nr. 2rc-96/22
2-22011084-01-2rc-03082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: D.Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Buhnaci, S. Victoria, M. Guzun)

DECIZIE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Iris Arhpeisaj”,

în cauza civilă, în procedură de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Expres-Salon” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Iris Arhpeisaj” cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Iris Arhpeisaj” ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 25 ianuarie 2022, SRL „Expres-Salon” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Iris Arhpeisaj”, solicitând încasarea datoriei rezultate din contractul-comandă în sumă de 33222,72 lei, a penalității în sumă de 39535,04 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată în procedură scrisă de examinare a cererilor cu valoare redusă acțiunea depusă de SRL „Expres-Salon”.

Prin hotărârea din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Expres-Salon” a fost admisă. A fost încasat din contul SRL „Iris Arhpeisaj” în beneficiul SRL „Expres-Salon” suma de 33222,72 de lei cu titlu de datorie, suma de 39535,04 lei, cu titlu de penalitate și suma de 2182,74 lei, cu titlu de taxa de stat, iar în total suma de 81940,50 lei.

La 23 mai 2022, SRL „Iris Arhpeisaj” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia și casarea a hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a indicat apelanta că cererea de apel motivată o va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de SRL „Iris Arhpeisaj” ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 12 iulie 2022, SRL „Iris Arhpeisaj” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului apelanta SRL „Iris Arhpeisaj”, a indicat că la emiterea soluției de restituire a cererii de apel, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că cauza a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, în lipsa părților și a făcut cunoștință cu hotărârea primei instanțe din 28 februarie 2022 la data de 17 mai 2022 în biroul executorului judecătoresc, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 23 mai 2022. Prin urmare, termenul de contestare cu apel urmează a fi calculat din data de 18 mai 2022 și nu din data de 09 martie 2022, după cum indică instanța de apel.

A susținut că, deși prezentul litigiu a fost examinat unipersonal, în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, instanța de fond nu i-a expediat copia încheierii, prin care a fost acceptată în procedură cererea de chemare în judecată și nu a fost informat despre data soluționării prezentei acțiuni, copia dispozitivului hotărârii nu i-a fost expediată.

La fel a indicat că, vizitând pagina web a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a constatat că la rubrica „data pronunțării” este indicată data de 28 februarie 2022, iar la rubrica „data publicării” este indicată data de 25 mai 2022. Astfel, este eronată concluzia instanței de apel precum că recurentul a cunoscut data la care instanța de fond a adoptat hotărârea contestată, având obligația de a se interesa de soarta dosarului, deoarece prin încheierea din 26 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru recurentul urma a fi înștiințat despre un posibil eveniment, dar nu despre un fapt cert îndeplinit, de pronunțare a dispozitivului hotărârii.

Consideră că menținerea încheierii contestate ar constitui o încălcare a dreptului recurentului SRL „Iris Arhpeisaj” de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 08 iulie 2022 la adresa poștală a apelantei indicată în cererea de apel: mun. Chișinău, str. A. Pușkin, 33, of. 1A (f.d. 63) dar, date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 12 iulie 2022, este în termen.

La 03 august 2022, în adresa SRL „Expres-Salon” a fost expediată copia recursului declarat de SRL „Iris Arhpeisaj”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 78).

Prin referința depusă la data de 16 august 2022, SRL „Expres-Salon” a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la etapa depunerii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 26 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată în procedură scrisă de examinare a cererilor cu valoare redusă acțiunea depusă de SRL „Expres-Salon”.

Prin hotărârea din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Expres-Salon” a fost admisă. A fost încasat din contul SRL „Iris Arhpeisaj” în beneficiul SRL „Expres-Salon” suma de 33222,72 de lei cu titlu de datorie, suma de 39535,04 lei, cu titlu de penalitate și suma de 2182,74 lei, cu titlu de taxa de stat, iar în total suma de 81940,50 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 mai 2022, SRL „Iris Arhpeisaj” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia și casarea a hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a indicat apelanta că cererea de apel motivată o va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de SRL „Iris Arhpeisaj” ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că cererea de apel este depusă de către SRL „Iris Arhpeisaj” împotriva hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 23 mai 2022, adică peste termenul prevăzut de lege de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, iar apelanta nu a solicitat repunerea.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră pripită soluția instanței de apel de restituire a apelului, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 365 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Potrivit normelor legale enunțate mai sus, instanța de recurs consideră irelevante concluziile Curții de Apel Chișinău cu privire la sancțiunile procedurale care survin în urma nerespectării condițiilor impuse de norma legală la depunerea apelului în instanță, or, în acest sens, este de remarcat că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, instanța de apel, urma prin prisma art. 368 din Cod de procedură civilă, să acorde apelantului un termen judiciar pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, și anume, pentru prezentarea cererii de apel motivată, care să conțină toate circumstanțele de fapt și de drept, inclusiv circumstanțe ce se referă la termenul de îndeplinire a actului de procedură, fără a afecta drepturile acestuia de acces la o instanță.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce impune casarea acesteia, or, legislația procesual civilă califică depunerea cererii de apel nemotivate, ca fiind un neajuns și obligă instanța de apel să nu dea curs cererii și să-i acorde apelantului un termen pentru lichidarea acestuia în conformitate cu art. 368 din Codul de procedură civilă, care oferă părții o garanție suplimentară la exercitarea dreptului de atac a unei hotărâri judecătorești. Pe când, Curtea de Apel Chișinău a recurs direct la aplicarea unei sancțiuni procedurale, lipsind astfel apelantul de dreptul de a remedia neajunsul cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios constată că Curtea de Apel Chișinău, prin restituirea directă a apelului declarat de SRL „Iris Arhpeisaj” a îngădit dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CtEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cauza Airey vs. Irlanda, Curtea a notat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și

reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, 6 iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Iris Arhpeisaj” de a casa integral încheierea din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Iris Arhpeisaj”.

Se casează integral încheierea din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, în procedură de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Expres-Salon” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Iris Arhpeisaj” cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

Victor Burduh

judecătorii

Mariana Pitic